

Op weg met Abraham

Verwelkoming en duiding van het thema

Vrienden,

Van harte welkom iedereen op deze viering.

Het is een goede gewoonte dat we een oecumenische viering houden eind januari.

Bijzonder welkom aan onze vrienden van de Verenigde Protestantse Kerk in Hasselt en enkele vrienden van de groep Ter Elder Ure. Ook bijzonder welkom aan Deniz Atez van die jarenlang voorzitter was van de Samenwerking Limburgse Alevieten.

Welkom ook aan Kadir en Mustafa die komen namens Bahatin Koçak die in het gips zit en zo verhinderd.

Laat mij de medevoorgangers voorstellen van deze viering: Lizette Stiers die we kennen als trekker van Pax Christi in Limburg, Frans Swartelé als trekker van het Kinderrechtenhuis in Alken, Rachel Van Acker van de kerkraad van de Veren. Prot. Kerk en Lianne de Oude die de dominee is van deze gemeenschap.

Laat mij ook toe enkele mensen te verontschuldigen: N.N.

Huub Oosterhuis schrijft " om te begrijpen wat liefde is moet je je wagen aan de moeilijkste liefde: de liefde tot de vreemdeling. Opdat de samenleving der mensen niet zal wegzakken in schijn-liefde, bezitters-liefde, bloed- en -bodem- liefde, daarom wordt ons gevraagd de vreemdeling lief te hebben."

Van je vrienden houden is niet moeilijk. De uitdaging van het christendom is juist je vijanden lief te hebben." Inderdaad een enorme uitdaging.

Er is iets in mijn jeugd waar ik destijds fier op was en waarover ik me nu schaam: wij hadden in onze lagere school één jongen die kwam uit een protestants gezin en ik heb me ooit laten opjatten door klasgenoten om hem een blauw oog te slaan... dat gezin dat anders was in ons dorp, heeft het in die tijd niet gemakkelijk gehad. Nu is die verhouding tussen katholieken en protestanten in grote mate genormaliseerd, maar dat was toen nog niet het geval. Het heeft bijna 500 jaar geduurd om de relaties tussen katholieken en protestanten constructiever te maken.

Het is hoog tijd dat wij onze broeders en zusters moslims ook welkom heten in de oecumenische kring, want allen zijn we religies van het Boek. Het heeft 2000 jaar geduurd en veel slachtoffers gevraagd eer de relaties tussen christenen en Joden zijn genormaliseerd. Laat ons er aan werken op- dat het niet zoveel tijd zal vragen om tot een constructieve omgang te komen tussen christenen en moslims.

Als thema van deze viering kiezen we voor de figuur van Abraham. Een man die de moed had zich los te maken van zijn vaste stek, een migrant in zijn tijd. Iemand die met vallen en opstaan leert om te vertrouwen in Gods belofte. Iemand die vreemdelingen niet afwijst, maar goed onthaald. En die bezoekers beloven hem en Sara vruchtbaarheid, want die is maar mogelijk als men het andere toelaat in zijn leven.

Laat ons beginnen met lichtjes aan te steken en dit zal gedaan worden door Deniz Atez met een ritueel van de Alevieten.

Aansteken van de kaarsen

Bismişah Allah In naam van de Rechtvaardige! (Alevieten)

Moge het licht van de rechtvaardige tot in het oneindige onze gids zijn!

Moge het licht aangestoken worden in naam van de Liefde van de Rechtvaardige.

Moge het licht aangestoken worden in naam van de Liefde van de Profeten.

Moge het licht aangestoken worden in naam van de Liefde van de Heiligheid.

Moge het licht aangestoken worden in naam van de Liefde van de Mensheid, de Liefde en de vrede!

Moge het licht aangestoken worden in naam van de Liefde van de Weg, de Eenheid en het Leven op Aarde.

Moge het licht gedurende onze levens ons begeleiden en gidsen!

Gerçeğe Hü. Lang leve de Waarheidslievende!

Openingslied 'Jij die bent ik zal er zijn voor u ' Lied

Vergevingsmoment

Heer als wij uw roepstem horen,

maar niet echt ernaar luisteren

of ze niet willen laten doordringen, vergeef ons dan.

Christus, als we blijven waar we zijn,

als we ons niet willen bekeren,

maar blijven vasthouden aan bezit en prestige, vergeef ons dan.

Keer u om...

Heer, als wij onszelf op de voorgrond plaatsen
en geen oog hebben voor U en onze naaste, vergeef ons dan.

God, geef ons een extra duwtje in de rug
om als waarachtige volgelingen van Jezus te leven.

Eerste Lezing : De roeping van Abraham Gen. 12, 1-3

Lied 'Uit uw hemel zonder grenzen' *couplet 1*

Tweede lezing : Abraham ontmoet drie vreemdelingen

- a. Gen. 18, 1-5
- b. *Lied coupletten 2 en 3*
- c. Gen. 18, 6-9
- d. *Lied couplet 4*
- e. Gen. 18, 10-15
- f. *Lied couplet 5*

Overdenking en duiding

Dag lieve mensen hier aanwezig, dag broeders en zusters,

ABRAHAM is één van de hoofdfiguren uit het boek Genesis, het eerste boek van de bijbel vol krachtige verhalen over de lotgevallen en de kenmerken (het DNA) van de eerste mensheid, onze voorgangers, zo herkenbaar, zo gelijk. Wat is de kern van dit boek?

"In het begin schiep God hemel en aarde. Maar de aarde was nog ongeordend en leeg; over de wereldzee heerste duisternis. God sprak: "Daar zij licht en er was licht. En God zag dat het goed was!"

Het gaat om de warmte en de helderheid van het licht, Dat is wat ons verbindt in de oecumenische beweging, de erkenning dat de zoektocht naar het licht geen moordend zwaard mag zijn dat ons scheidt, maar een golf van warmte dat ons bindt, gelovig of ongelovig, katholiek of protestant, islamiet of christen, humanist of Boeddhist... wij zoeken samen naar het licht en ieder van ons vertegenwoordigt een straaltje licht van deze reusachtige zon.

Wat een mooi begin. God is goedgezind, schenkt ons de schepping, de evolutieer samengevat in 7 heerlijke dagen: dag en nacht, water en aarde, de blauwe gentiaan, het groene gras, de eik, en het tropische regenwoud. stekelbaarsjes, walvissen, mieren en merels, muggen, paarden, olifanten en apen met als kroon op de schepping de mens, man en vrouw, geschapen naar zijn beeld en gelijkenis. Adembenemend. Een paradijs op aarde., een wonder. En God zag dat het goed was.

Duizenden jaren later. Nu. Jahweh kijkt verdrietig naar beneden en begrijpt niet wat er allemaal gebeurt. Zoveel lijden door de mens veroorzaakt. Zo veel geweld, zoveel oorlogen, zoveel drones en atoombommen. Hij ziet kinderen sterven in krottenwijken en vluchtelingen verdrinken in de Middellandse Zee. Hij botst op de groeiende kloof tussen rijk en arm en de begerige zelfgenoegzaamheid der rijken. Hij knijpt zijn neus dicht voor de stank van de ontelbare vrachtwagens, auto's, schepen en vliegtuigen die hemel en aarde vergiftigen. Hij ziet vechtscheidingen en uit mekaar spattende gezinnen. Hij ziet hoe vrouwen en kinderen seksueel misbruikt worden. 'Fake news' veroverd de wereld. De zoektocht naar de waarheid speelt geen rol meer. Bijlen en elektrische zagen triomferen in het regenwoud, ijsberen zonder ijs, lege kerken en volle winkelstraten.

Overall begerige consumenten, de dollardemocratie triomfeert. Het vlees heeft de geest verslagen. Hij kijkt naar Trump, naar Bolsonaro; naar Orban, naar Geert Wilders, Filip De Winter en Dries Van Langendonk. Hij kijkt naar Europa en luistert verstomd naar het Marrakechdebat en kan zijn oren niet geloven dat nog geen 100 jaar na het einde van de Eerste en de Tweede Wereldoorlog, de afdaling naar de hel, opnieuw de spot gedreven wordt met mensenrechten en internationale samenwerking. Weg met Europa. Weg met de UNO. Weg met de vreemdelingen. Weg met de Islam. Terug naar het moordende 'wij-zij-verhaal', terug naar autoritair leiderschap. Terug naar de gevaarlijke waarheden van het eigen volk eerst.

Hij had al veel meegemaakt in het verleden: de verboden vrucht in het Aards Paradijs, de verleiding, het gebrek aan zelfbeheersing van Adam en Eva, de zondeval, de straf, Kaïn en Abel, de broedermoord., de dochters van Lot, incest, de toren van Babel, chaos. Maar wat nu gebeurde was Kwetste Hem in et diepst van zijn hart. Opnieuw sprak Jahweh: Mijn geest zal niet voor altijd bij de mensen blijven, omdat ze bedorven zijn en enkel vlees. Het spijt mij dat ik ze gemaakt heb.”

Abraham werd bleek. Is er dan geen hoop meer? Is dit dan het snel naderende einde van de mensheid? Heeft God het Verbond met de mensen verbroken? Zal er geen tweede ark gebouwd worden?

Neen. De bijbel is een hoopvol verhaal, vol vreugde en geloof in een betere toekomst tegen alle doemdenken in. De toekomst is onvoorspelbaar. Geen predestinatie.

Uit de hoogbejaarde, onvruchtbare Sara zal Isaac geboren worden, zoon van Abraham. Gods wegen zijn wonderbaar. Abraham leeft tussen ons in duizenden herkenbare en onherkenbare gedaanten.

1. Hij komt niet uit de lucht gevallen. Hij is geen eenzaat. Hij maakt deel uit van een talrijk geslacht met een grootse geschiedenis: Adam, Eva, Henoch, Noah, Sem, Terach...
2. Hij staat niet boven de mens. Hij is geen superman, geen deus ex machina. Hij is een kwetsbaar, ambivalent mens, net zoals wij. Hij liegt als het hem goed uitkomt. Hij is herkenbaar, soms sterk, soms zwak.
3. Hij is een migrant en maakt zich langzaam maar zeker los van het verleden dat blijft doorzinderen in zijn bestaan, zowel ten goede als ten kwade.
4. Hij is zorgzaam. Hij neemt Lot mee, de zoon van zijn overleden broer die kiest voor rijkdom en genot. Ondanks dat blijft Abraham voor hem zorgen als hij zich in nesten werkt.
5. In de verovering van nieuwe ruimtes wordt ook een nieuwe mens geboren: voller, rijker, mooier. Abram wordt Abraham. Sarai wordt Sara. In ieder van ons zit een mooier mens verborgen. In welke omstandigheden komt die onbekende betere tot leven?
6. In hem leeft de stem van de belofte en het verbond met de altijd aanwezige JHWH. Die geheimzinnige stem leeft ook in ons!
7. De zwijgzame Abraham die zich huiverend maar vol vertrouwen overlevert aan de onbegrijpelijke eis van zijn Heer zich los te maken van zijn enige zoon, zijn toekomst. Samen keren ze terug van de berg Moria. Isaac zal zijn eigen weg gaan. Steeds opnieuw moet de weg van de gerechtigheid en de solidariteit in de meanderende loop van de geschiedenis uitgehouwen worden. Zo oud. Zo nieuw.
8. Hij verdedigt ons en onderhandelt met God. “Zult gij dan de rechtvaardigen met de goddelozen verdelgen, de goeden met de slechten?”

God luistert en reageert: 'Waar, Abraham, waar ziet gij dan die goeden en rechtvaardige mensen? Ben ik dan blind?'

Abraham antwoordt: 'Heer, je kent mij, vroeger, in het eerste begin, hebben wij nog onderhandeld. Jij was bereid de aarde te sparen als ik in staat was niet 50, maar slechts 40, 30, 20, tien rechtvaardigen te vinden. Je schonk ons Noah en de Ark. Je schonk ons Moses, Boeddha, Jesus Christus, Mohammed, Mahatma Gandhi, Nelson Mandela, Martin Luther King, Anne Frank, Malala Yousafzai, Nkosi Johnson, Emma Gonzalez, Yolanda Renee King, Anuna De Wever, Greta Thunberg, Tomas Baptist, Ayco Nachtergaele en zovele anderen. Niet alleen het kwade maar ook het goede heeft zich vermenigvuldigd. Het is geen klein groepje meer. Ze zijn niet met vijftig. Ze zijn met duizenden. Ze zijn jong. Ze komen op straat. Ze vechten voor hun toekomst. Ze vechten voor hun rechten. Ze brossen voor de bossen. Hun stemmen veroveren de wereld. Luister.

WIJ ZIJN GEEN SPIJBELAARS. WIJ REDDEN DE AARDE.

SAVE OUR PLANET, SAVE OUR FUTURE. NO CHANGE NO SCHOOL
THERE IS NO PLANet B SAVE THE HUMANS
POLAR BEARS ARE ON THIN ICE, AND SO ARE WE!
DE TIJD IS BIJNA OP.. MEGA MINDY KOMT DE WERELD NIET REDDEN.
POLITICI HOU OP MET LULLEN, NEEM BESLISSINGEN. HANDEL.
KLIMAATSPIJBELAARS ZIJN BELANGIJKER DAN BEDRIJFSLEIDERS IN DAVOS. Kijk naar het nieuws. Lees de kranten. Koop een smartfone, google naar You Tube. In Amerika vechten ze tegen de wapenlobby. In Europa verdedigen ze uw schepping.

'Ik weet het Abraham', glimlacht God, "ik weet het. Ik hou van hun jonge frisse stralende gezichten. Wees solidair. Doe mee. Ik zie jullie. Ik ken de bijeenkomsten van HET VEER in Genk. Ik luister naar de African Voices in Hasselt. Ik zie jullie daar wel zitten. Het was maar een test. Ik wilde te weten komen of jij nog voldoende op de hoogte bent van de nieuwe ontwikkelingen in mijn schepping. Mijn Verbond met jullie blijft overeind. Vrees niet, klein kuddeke, Ik zal altijd bij u zijn. Steun mekaar. Werk samen. Oecumene!"

Muzikaal intermezzo

Credo "Geloven dat het kan"

- L. Jezus voedt ons en zendt ons
om in woord en daad van Hem te getuigen.
Van dat geloof, willen wij nu getuigen.
- M. Ik geloof in die God
die ik kan ervaren
in wat mensen voor elkaar doen
om vrede en harmonie waar te maken in hun midden
- Vr. Ik geloof dat Jezus
een spoor heeft getrokken in mijn leven
om te blijven op weg gaan met mensen
te zoeken naar geluk en vrede voor allen.
- Allen Ik geloof in de Geest
die ons telkens opnieuw aanspoort
om te blijven op weg gaan met mensen
en ruimte te maken
voor de groei tot echt leven.

Voorbeden

1. Dat we ons met elkaar verbinden, de handen in elkaar te slaan
Voor een nieuwe manier van leven,
dat we elkaar steeds opnieuw ontmoeten en respecteren zo
verschillend als we zijn.
Laat ons zingend bidden *Lied Nada te turbe*
2. Dat de norm van ons samenleven niet bepaald wordt
door het grote "nooit genoeg",
dat de kwaliteit van het leven niet gemeten wordt
aan wat mode en reclame voorschrijven.
Laat ons zingend bidden *Lied Nada te turbe*

3. Dat we samen werk maken van een gemeenschap waarin de rode draad,
de leidraad voor onze relaties, voor ons omgaan met de dingen en met elkaar
Gods eigen naam mag zijn: 'Ik zal er zijn voor U.
Laat ons zingend bidden . *Lied Nada te turbe nr.*

Muzikaal intermezzo, klaarmaken van de tafel en collecte

Tafelgebed

Bidden doet je de weg kiezen op de kaart van de wereld: met wie gaan we? met wie gaan we niet?
Bidden is gaan de weg ten leven met de voeten, kleine stappen, de lange mars in deze wereld vastgelopen.
Gaan ... en rusten soms, even, en dan ... weer gaan. Gàn we nog?

Gàn we nog, verlamd als we zijn door de atoomwolk, door de bom, de nachtmerries van de
ontploffingsmaatschappij. Verlamd door het zien van de oorlog, verlamd door het zien dat we eten uit de
mond van derden en van een uitgeputte aarde?

Allah, Adonai, Jahweh, of hoe je ook heten mag, leer ons te bidden, met het gezicht naar Mekka, Jeruzalem,
naar de stad van uw toekomst.
Leer ons bidden ... en dan ... gàn.

Gezegend IIJ -

die het licht van jouw ontferming laat schijnen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen, over aartsvijanden
en boezemvrienden, over volken in
oorlog en landen in vrede.

Gezegend IIJ

die op voet van oorlog leeft met iedereen die in jouw Naam de wapens zegen, met iedereen die jouw Naam
gebruikt voor eigen waan.

Gezegend IIJ

die ons verwondt met schaamte, als wij elkaar mishandelen, als wij martelen en doden voor eigen gelijk en
profijt.

Gezegend JIJ

omwille van mensen die liever zelf willen sterven dan ooit een ander te doden: mannen, ja vrouwen en kinderen eerst, door hen zware schuldenlasten op te leggen!

Gezegend JIJ

omwille van de mens, Jezus van Nazareth, die ons in deze tijd van toch weer oorlog en moord opnieuw bijeenroept en zegt:

Dit is mijn lichaam, mijn leven gebroken om te delen.

Dit is mijn bloed, teken van een nieuw verbond van trouw tussen God en de mensen, vergoten tot verzoening en vergeving van elke schuldenlast.

Doet dit tot mijn gedachtenis.

Laten we dan bidden:

Onze Vader

Stuwende kracht in het heelal,

Wij zullen recht doen aan uw aanwezigheid

door een leven in solidariteit met alle mensen van goede wil

en met alle volkeren op deze Aarde,

opdat iedereen in vrede en gerechtigheid kan leven.

Wij willen er daarom zorg voor dragen

dat er in harmonie met de Natuur voor iedereen voldoende voedsel is

en dat schuld geen belemmering meer is tot ontwikkeling.

Maak ons betrokken naar elkaar zodat wij elkaar kunnen waarschuwen

als wij onze aandacht voor dit Doel zouden verliezen.

Amen.

Wij bidden u

niet alleen voor brood, maar ook om uw woord

dat roept om brood voor állen.

Daarom bidden wij in één adem om brood én vergeving.

Geef ons heden ons dagelijks brood en vergeef ons onze schulden!

Wij bidden voor mensen,

die zuchten onder onze vrijheidsbeleving

die met hun noodtoestand

onze welstand moeten garanderen.

Dat wij hen zien, dat onze ogen opengaan.

Geef ons heden ons dagelijks brood en vergeef ons onze schulden!

Wij bidden voor mensen,

die verdreven zijn van de grond die wij met onze bedrijven bezetten,

die werken voor een hongerloon om onze winst te vergroten.

Dat wij hen zien, dat onze ogen opengaan.

Geef ons heden ons dagelijks brood en vergeef ons onze schulden!

Wij bidden voor mensen,
die dagelijks en bij duizenden sterven aan de grote oorlog
die wij hier voorbereiden;
voor mensen die onder de voet gelopen worden,
opgeofferd aan ons vervloekt systeem van veiligheid.
Dat wij hen zien, dat onze ogen opengaan.
Geef ons heden ons dagelijks brood en vergeef ons onze schulden!
Dat wij heden nog zoeken en vinden uw Rijk van gerechtigheid en vrede.

Uit "Opstaan en delen", Remy Verwimp

Muzikaal intermezzo en delen van brood en wijn

Vredewens: *Lied sjalom* en klinken en drinken

Slotgebed

Trouwe en barmhartige God,
Gij die zegt: Ik zal er zijn voor U
Geef ons uw zegen, help ons dat wij er ook kunnen zijn voor elkaar
Wij danken U voor deze viering, die wij hier met elkaar mochten vieren.
Voor al deze bondgenoten van verschillende achtergrond en origine,
die we hier vanochtend mochten ontmoeten.
Dank u voor de gastvrijheid en de warmte van de mensen van het Veer,
en allen die hun steentje hebben bijgedragen dat wij elkaar mochten ontmoeten vanuit geloof.
Dank u voor de woorden uit Uw Schiff die inspirerend waren en bemoedigend,
en die wij mochten proberen vertalen naar ons leven nu.
Geef dat we er in slagen de boodschap die wij vanochtend gehoord hebben mee te nemen naar huis,
dat we in staat zijn het licht ervan door te geven in onze thuissituatie,
aan onze achterbannen en de mensen die Gij op onze weg brengt.
Dat vragen wij U in Jezus naam en door uw Geest, Amen.

Slotlied " Geen weg is te lang, geen steen is te zwaar"

Zegen van Aäron Numeri 6,22-27

Moge de Heer u zegenen en u behoeden!

Moge de Heer de glans van zijn gelaat over u spreiden en u genadig zijn!

Moge de Heer zijn gelaat naar u keren en u vrede schenken!

Aandenken aan deze viering

Mededelingen

Wij maakten dankbaar gebruik van deze bronnen:

- Pelgrimspastoraal Bisdome Hasselt juli 2018
- "Pelgrimstocht naar Vézelay: Abraham, voorganger in het geloven."
- Teksten over Abraham, Jebron, Paul De Witte

Heer, wanneer Gij komt in Uw glorie,
denk dan niet alleen aan de mensen van
goede wil, denk ook aan de mensen
die het verkeerde wilden,
maar denk dan niet aan hun wreedheid,
aan hun woede, geweld,
maar denk aan de vruchten die wij
gedragen hebben door hetgeen zij
hebben gedaan. Denk aan het geduld
van de een, de moed van de ander,
de kameraadschap, de nederigheid,
de zielegrootheid, de trouw,
die zij in ons hebben gewekt.
En bewerk, Heer, dat de vruchten
die wij gedragen hebben
eens hun tot verlossing zijn.

gebed door een Jood geschreven op een papieren zak gevonden bij de begrafenis van Auschwitz.